

Personální činnost podniku

Didaktické zpracování učiva pro střední školy

Osnova učiva

1. Zařazení učiva
2. Cíle učiva
3. Struktura učiva
4. Metodické zpracování učiva týkající se plánování počtu zaměstnanců
5. Metodické zpracování učiva týkající se mzdových výpočtů
6. Metodické zpracování učiva týkající se mzdové evidence
7. Metodické zpracování učiva týkající se hodnocení efektivnosti personální činnosti

1. Zařazení učiva

1. Na obchodních akademiích v I. koncentrickém kruhu (v 1. ročníku - hlavní činnost podniku) a ve 2. koncentrickém kruhu (ve 2. ročníku - lidské zdroje v podniku)
2. Na ostatních středních školách většinou jako 3. téma v oblasti podnikových činností

2. Cíle učiva

Žáci by měli získat poznatky o:

činnosti personálního útvaru

Personální činnost

Plánování
zaměstnanců

Zajišťování
zaměstnanců (vznik
pracovního poměru)

Péče o zaměstnance
(rozmístění, vzdělávání,
odměňování...)

Ukončení
pracovního
poměru

Vědomosti

- **Základní pojmy**
- **Plánování**
- **Zajištění zaměstnanců**
- **Vznik pracovního poměru**
- **Péče o zaměstnance (odměňování, evidence)**
- **Ukončení pracovního poměru**
- **Hodnocení efektivity**

Dovednosti

- řešení početních příkladů (plánování počtu pracovníků, mzdové výpočty, produktivity práce)
- jsou schopni k výpočtům využívat internetu
- orientace a vyhotovení podnikových a účetních dokladů
- jsou schopni se připravit na přijímací pohovor
- práce s právními předpisy (se Zákoníkem práce – znají náležitosti pracovní smlouvy...), se Zákonem o daních z příjmů (slevy na dani..)
- orientace se na trhu práce

Kompetence

- pracovní

Mezipředmětové vztahy

- Na poznatky z předmětu ekonomika navazuje především:
- Účetnictví
- Právní nauka
- Volitelné předměty (ekonomická teorie a integrované ekonom. předměty)

Struktura učiva v 1. k. okruhu

1. **Základní pojmy**
2. **Plánování počtu zaměstnanců**
3. **Vznik pracovního poměru (pracovní smlouva)**
4. **Struktura mzdy (výpočty především základních forem mezd, hrubé mzdy),**
5. **Ukončení pracovního poměru**

Struktura učiva ve 2. koncentrickém okruhu (2. ročníku)

- Vznik pracovního poměru (dohody)
- Mzdové výpočty (výpočty zdravotního a sociálního pojištění, zálohy na daň z příjmů, dovolené a nemocenské, čisté mzdy, částky k výplatě)
- Seznámení s evidencí (tarifní soustava, podklady pro výkon, ZVL a mzdové listy)
- Seznámení s výpočty produktivity práce

Základní pojmy

- ?
- ?
- ?
- ?

4. Metodické zpracování učiva týkající se plánování zaměstnanců

- Plánování dělnických profesí
- Obsluhujícího personálu
- Řídících zaměstnanců

Plánování dělníků

- Znalost výpočtu využitelného časového fondu
- Znalost výpočtu normovaného výkonu

Fond pracovní doby(dny, hodiny)

Kalendářní časový fond (365 – 366 dní)	
Nominální časový fond	Nepracovní dny (neděle, soboty, svátky)
Využitelný časový fond	Dovolená

Plánování počtu zaměstnanců

1. Výpočet fondu pracovní doby

2. Výpočet plánovaného výkonu v Nh

Plánovaný výkon x výkonová norma času

3. Výpočet potřebného počtu zaměstnanců

Plánovaný výkon v Nh : fond pracovní doby

Zajišťování zaměstnanců - vznik pracovního poměru

- Osobní dotazník
- Dohoda o provedení práce
- Dohoda o pracovní činnosti
- Pracovní smlouva

Péče o zaměstnance v souvislosti s odměňováním

- Sledování docházky (*docházkový lístek, píchačky, kniha docházky, dovolenka, neschopenka...*)
- Sledování výkonu (*pracovní lístek, průvodka, směnový plán...*)
- Evidence dokladů a analytické evidence pro vlastní podnikovou potřebu (*zúčtovací a výplatní listina, osobní a mzdové listy*)
- Evidence písemností ve vazbě na jiné instituce (*finanční úřad, správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny*)

5. Metodické zpracování učiva týkající se odměňování práce

- Seznámení žáků s podklady týkající se výkonu zaměstnanců (čas, úkol)
- Seznámení s právními předpisy a tarifní soustavou
- Seznámení se mzdovými výpočty
- Seznámení s internetovými adresami (pro práci s právními předpisy, pro mzdové výpočty)

Základní mzda - výpočet

1. Časová

Počet odpracovaných hodin x sazba za hodinu

2. Úkolová mzda

Množství výkonu x odměna za jednotku výkonu

5. Metodické zpracování učiva týkající se mzdových výpočtů

1. ročník (struktura hrubé mzdy)

- **Základní mzda** (časová, úkolová, podílová, smíšená, pevný plat)
- **Pobídkové složky** (příplatky, prémie, odměny, podíly na VH, naturální požitky)
- **Náhrada mzdy** (dovolená, svátky, prostoje)

2. ročník

- Hrubá mzda
- Čistá mzda
- Částka k výplatě

Hrubá mzda

- Základní mzda** (časová, úkolová, podílová, smíšená)
+ **Pobídkové složky mezd** (příplatky, prémie, odměny, podíly na HV, osobní ohodnocení)
+ **Náhrada mzdy** (za dovolenou, státní svátky, prostoje)

Čistá mzda

Hrubá mzda

- pojistné na sociální zabezpečení a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
(6,5% z hrubé mzdy - zaokrouhlení na celé Kč nahoru)
- pojistné na všeobecné zdravotní pojištění
(4,5% z hrubé mzdy - zaokrouhlení na celé Kč nahoru)
- záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti po slevě a zvýhodnění

Částka k výplatě

Čistá mzda

- srážky ze mzdy (spoření, splátky půjček, výživné, připojištění)
- + dávky nemocenského pojištění, popř. ostatní (daňový bonus)

Sociální a zdravotní pojištění

Je povinné, vyplývá ze zákonných předpisů

1. Zdravotní pojištění

Odvádí se ZP, hradí se z něho – návštěvy u lékaře, hospitalizace, léky.

2. Sociální pojištění

Odvádí se SSZ

Sociální pojištění

Hradí se z něho:

- Nemocenské dávky (nemoc, ošetřování člena rodiny, mateřská dovolená)
- Důchodové zabezpečení (starobní, invalidní, pozůstalostní)
- Podpory v nezaměstnanosti

A) Postup výpočtu zálohy z příjmu FO ze závislé činnosti (§38 h) – zaměstnanec podepsal prohlášení

Výpočet provádí plátcé daně ze základu pro výpočet zálohy

Základem pro výpočet zálohy je:

úhrn příjmů ze závislé činnosti za kal. měsíc nebo za zdaňovací období

- příjmy zdaněné srážkou sazbou daně a příjmy, které nejsou předmětem daně
- + částka odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění tzv. *pojistné, které je zaměstnavatel povinen platit sám za sebe*

Struktura základu pro výpočet zálohy

- Základní mzda
 - Pobídkové složky mezd
 - Náhrady mezd
 - Sociální pojištění zaměstnavatele
 - Zdravotní pojištění zaměstnavatele
- Superhrubá mzda

Výpočet zálohy na daň z příjmů v roce 2012

- Záloha ze základu pro výpočet zálohy se zaokrouhlí do 100,- na celé koruny nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru
- Za kalendářní měsíc činí 15%

Postup výpočtu zálohy na daň	Zpřesňující informace
Hrubá mzda	
+ sociální a zdravotní pojištění (+34%)	zaokrouhluje se na celé koruny nahoru
Základ pro výpočet zálohy	zaokrouhluje se na celé stokoruny nahoru
x sazba daně z příjmů FO (15%)	viz Zákon o dani z příjmů ze závislé činnosti
Záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti	
- měsíční slevy na dani	na poplatníka, na invaliditu, na studenta
- daňové zvýhodnění	na děti
Záloha na daň (z příjmů ze závislé činnosti po slevě)	

* Zálaha na daň se sníží o částky (v Kč)	Ročně 2013	Mísílně 2013
a) na poplatníka	24 840	2 070
b) na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjmy přesahující za zdaňovací období 68 0004korun, je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu ZTP/P, zvyšuje se částka 24 840 na dvojnásobek,	24 840	-----
c) pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod,	2 520	210
d) pobírá-li poplatník plný invalidní důchod,	5 040	420
e) je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P,	16 140	1 345
f) u poplatníka, který v souladu se zvláštními předpisy soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem	4 020	335
daňové zvýhodnění (na dítě)	13 404	1117

Postup výpočtu částky k výplatě ze závislé činnosti

Postup	Zpřesňující informace
Hrubá mzda	Základní mzda (časová, úkolová, podílová, smíšená) Pobídkové složky mezd (příplatky, prémie, odměny, podíly na HV, osobní ohodnocení) Náhrada mzdy (za dovolenou, státní svátky, prastoje)
- pojistné na sociální zabezpečení a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	6,5% z hrubé mzdy (zaokrouhlení na celé Kč nahoru)
- pojistné na všeobecné zdravotní pojištění	4,5% z hrubé mzdy (zaokrouhlení na celé Kč nahoru)
- zálaha na daň z příjmů ze závislé činnosti po slevě	viz následující schéma ***
Čistá mzda	
- srážky ze mzdy	Spotření, splátky půjček, výživné, připojištění
+ dávky nemocenského pojištění, popř. ostatní (daňový bonus)	při pracovní neschopnosti

Výpočet náhrad mezd

hrubé mzdy za předchozí kal. čtvrtletí/počet odpracovaných hodin

Dávky nemocenského pojištění - zákon č. 187/2006 Sb.,

- Nemocenské
- Podpora při ošetřování člena rodiny
- Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství
- Peněžité pomoci v mateřství

Náhrada mzdy a nemocenské od 1.1. ..

- Náhrada mzdy** – přísluší zaměstnancům od 4. - 21 dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, vypočítává se z průměrného hodinového výdělku (PHV)
- Nemocenské** - přísluší zaměstnancům vždy až od 21. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, vypočítává se z denního vyměřovací základu pro nemocenské (DVZ)

Výpočty čisté mzdy a částek k výplatě

- příklady do sešitů (na základě pracovní smlouvy a dohod o pracovní činnosti a provedení práce)
- příklady do ZVL
- práce s internetem – kalkulačka pro výpočet čisté mzdy:
 - <http://www.mesec.cz/dane-a-stat/nezamestnanost/kalkulacky/vypocet-ciste-mzdy/>
 - <http://www.mpsv.cz/cs/5743>

**Metodické zpracování evidence
personální činnosti**

- Zúčtovací a výplatní listina
- Osobní a mzdový list

Produktivita práce

Výkon zaměstnanců (v hmotných, hodnotových
jednotkách či Nh) : počtem zaměstnanců
